

Asia: VM107:00/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtiokonttorista annetun lain ja Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta annetun lain muuttamisesta

Kysymykset

Huomionne analysointi- ja raportointipalveluihin ja siinä käytettäviin tietoihin liittyen:

-

Huomionne Valtiokonttoria koskevaan lakiin ehdotetuista muutoksista:

-

Huomionne palvelukeskusta koskevaan lakiin ehdotetuista muutoksista:

-

Huomionne rekisterinpitäjyydestä analysointi- ja raportointipalveluissa sekä yhteisrekisterinpitäjyydestä valtion talous- ja henkilöstöhallinnon tietojen osalta:

-

Muut huomiot:

Muita huomioitane aiheeseen liittyen:

Esitysluonnoksessa ehdotetaan Valtiokonttorille ja palvelukeskukselle säädettäväksi uusia analysointi- ja raportointitehtäviä sekä mittavaa tiedonsaantioikeutta valtionhallinnon rekistereihin. Väylävirasto katsoo, että esitys vaatii vielä selkiyttämistä ja sen arvioimista, miksi tarvittaisiin näin laajaa henkilötietojen käsittelyä ja kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

Analyysointi- ja raportointipalvelut ja siinä käytettäviin tiedot:

Esitysluonnoksesta jää vielä epäselväksi, missä laajuudessa henkilötietojen käsittely on tarpeen esityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Esityksessä on esitetty erittäin laajaa henkilötietojen keräämistä ilman, että laajuuden tarpeellisuutta on tarkemmin perusteltu. Tämä on vielä syytä arvioida.

Väylävirasto pitää erittäin tärkeänä, että ennen analysointi- ja raportointipalveluita asiasta tultaisiin tekemään tietosuojaa koskeva vaikutustenarviointi.

Kerättyjen tietojen käsitteleminen riittävän turvallisella alustalla on erittäin tärkeää. Ennen analysointi- ja raportointipalvelun käyttöönottoa tulee arvioida, että tuleva järjestelmä on riittävällä tasolla suojattu näin suurelle määrälle henkilötietoja.

Rekisterinpitäjyydestä analysointi- ja raportointipalveluissa sekä yhteisrekisterinpitäjyydestä valtion talous- ja henkilöstöhallinnon tietojen osalta:

Yleisesti on vielä tarpeellista tarkemmin arvioida, ovatko tahot eri suhteissa rekisterinpitäjiä, yhteisrekisterinpitäjiä ja käsittelijöitä. Esimerkiksi tehdäänkö analysointi- ja raportointipalveluita edelleen asiakkaalle asiakkaan lukuun ja toimitaanko tällöin rekisterinpitäjänä vai henkilötietojen käsittelijänä.

Säännökset yhteisrekisterinpitäjyydestä valtion talous- ja henkilöstöhallinnon tietojen osalta kaipaavat vielä selkeyttämistä. On tärkeää tarkistaa, täyttääkö ehdotettu lakiluonnos kunnolla yleisen tietosuojasetuksen 26 artiklan vaatimukset. Esimerkiksi onko ehdotetussa 1 a § tarpeeksi selkeästi määritelty, kenellä on rekisteröidyn informoimista koskeva vastuu yleisen tietosuojasetuksen 13 ja 14 artikloiden perusteella. Tämän osalta lähin viittaus pykälässä on toimiminen rekisteröidyn yhteyspisteinä.

Muita huomioita aiheeseen liittyen:

Lausuntopyyntönsä kappaleessa 1.2.3 todetaan, että ”Analysointi- ja raportointipalvelujen tuloksia voidaan julkaista myös yleiseen käyttöön. Näin toteutettaisiin julkisuuslain 20 §:ssä tarkoitettua viranomaisen velvollisuutta tuottaa ja jakaa tietoa”.

Tämän osalta voidaan vielä miettiä, tehtäisiinkö yleiseen käyttöön julkaisemisesta pakollista, samaan tapaan kuin liikenteen palveluista annetun lain 238 §:ssä on säädetty Väyläviraston velvollisuudesta jakaa tietoa avoimena datana:

”Väylävirasto avaa 236 §:ssä tarkoitettut tiedot sekä niiden perusteella tekemänsä tilastot ja tutkimukset avoimen rajapinnan kautta koneluettavassa muodossa vapaasti käytettäväksi. Avaamisessa on pyrittävä tarjoamaan reaaliaikaista tietoa aina kun se on mahdollista. Avattavien tietojen on oltava sellaisessa muodossa, että niistä ei pysty tunnistamaan yksittäisiä käyttäjiä, eikä niistä käy ilmi salassa pidettäviä tietoja.”

Tämän osalta olisi hyvä ensin arvioida, mitä erilaisia analysointi- ja raportointipalvelujen tuloksia voisi tulla.

Kuistio Laura

Saarijärvi Jaana
Väylävirasto